Pozivajuće učenje (Invitational learning)

Općenito

Pozivajuću teoriju (**invitational theory**) prvi je uveo William Purkey, 1978. godine[1] te se njome opisuje **obrazovni okvir** odnosa učenja/poučavanja **temeljen na ljudskim vrijednostima, odgovornosti i sposobnostima**. Riječ *pozivajuće* (**inviting**) je odabrana jer dolazi od latinske riječi *invitare*. U prijevodu to znači "*ponuditi nešto korisno za razmatranje*", ali definicija implicitno uključuje "*etički proces koji obuhvaća neprekidne interakcije među ljudima*"[2].

Učenje se u kontekstu pozivajućeg učenja razmatra u društvenom kontekstu, gdje bi **učenici trebali biti pozvani od strane učitelja da razvijaju svoje potencijale**.

Što je pozivajuće učenje?

Pozivajuća teorija temeljena je na dvije teorijske osnove[3]:

- *Perceptivna tradicija (**The Perceptual Tradition**)* ("*ljudsko ponašanje je rezultat jedinstvenog načina na koji pojedinci gledaju na svijet*"[4]
- *Teorija pojma o sebi (**Self-Concept Theory**)* ("*govori o tome kako je ponašanje posredovano načinom na koji pojedinac vidi sebe te da takvi pogledi služe i kao uzrok i kao posljedica ljudskih aktivnosti*"[5]

te na četiri pretpostavkama [6]: vjerovanje (da će pojedinac pronaći svoj najbolji put za ostvarenje ciljeva), poštovanje (drugih budući da su sposobni, vrijedni i odgovorni), optimizam (budući da ljudi posjeduju gotovo neograničen potencijal u svim područjima ljudskog djelovanja), te intencionalnost (namjerno djelovanje kako bi se ponudilo nešto korisno za druge).

Ovaj ljudski potencijal treba razvijati kroz obrazovni proces, kojeg karakterizira tzv. ***pet P-a***. *Pet P-a* predstavljaju **okolinske faktore** koji utječu na nečiji uspjeh ili neuspjeh u obrazovnom procesu, ovisno o tome koliko su *pozivajući*. Purkey je *poziv* opisao kao "*sažetak poruke, verbalne ili neverbalne, formalne ili neformalne, koje su poslane učenicima s namjerom potvrde njihove odgovornosti, sposobnosti i vrijednosti.*"[7] *Pet P-a* su[8]:

Ljudi	Mjesta	Politike	Programi	Procesi
Učitelji i obrazovno osoblje	Fizički aspekti škole i razreda	Pisana i nepisana pravila o procedurama	Kurikulum za učenike	Kako se ostala četiri P-a provode

Svaki od *pet P-a* mogu, ovisno o tome kako *pozivajući* uistinu jest, biti službeno dodijeljeni jednoj od četiri različite kategorije[9]:

	Nenamjerno	Namjerno
Nepozivajuće	Ljudi, mjesta, politike, programi i pocesi vođeni **dobrim namjerama**, ali čine više štete nego koristi. Na primjer, opsjednutost nepotrebnim formalnostima, šovinističko ponašanje ili nenamjerno slanje **obeshrabrujućih signala** učenicima.	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi fokusirani na učenikovim nedostacima ili namjerno diskriminiranje što rezultira time da se osjećaju manje vrijednima.
Pozivajuće	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi **koji nisu svjesni razloga njihovog uspjeha** ili neuspjeha. To ih čini nedosljednima i učenicima je teško ugledati se na njih kao na modele i oponašati ih.	*Pet P-a* koji su **pozivajući** i znaju i mogu prilagoditi njihovo *pozivanje* kad je to potrebno. "*U idealnom slučaju, faktori ljudi, mjesta, politike, programa i politike trebaju biti toliko namjerno pozivajući kako bi stvorili svijet u kojem je svaki pojedinac srdačno pozvan da se fizički, intelektualno i emocionalno razvije.*"[10] Na ovoj idealnoj razini korištenja pozivajuće teorije, ona postaje nevidljiva i čini se da zahtjeva jako malo truda, iako to nije istina. To je tzv. ***plus faktor*** (**plus factor**).

Optimalno, svaki od *pet P-a* trebao bi biti namjerno pozivajući.

Koje je praktično značenje pozivajućeg učenja?

Purkey-evim riječima:

- "*ni jedan aspekt obrazovanja nije važniji od osjećaja nastavnika da je individualan učenik važan, vrijedan i može učiti u školi* "[11].

Teorija pozivajućeg učenja predlaže da, kako bi se olakšalo učenje, učenicima treba **pružiti okolinu (*pet P-a*) koja je optimalno pozivajuća**. Elementi koji će to osiguravati su poštovanje, povjerenje, optimizam i intencionalnost te bi oni trebali biti dio svakog obrazovnog procesa.

Ali za ostvarenje toga, pojedinac mora početi raditi na sebi i naučiti biti:

- **Osobno pozivajući sa samim sobom** - što znači da pojedinac mora doslovce početi s učenjem kako bi postao pozivajući samom sebi. To uključuje donošenje **ispravih odluka** u životu, **opuštanje**, posvećivanje **slobodnog vremena** stvarima u kojima uživa, redovito **vježbanje**, provođenje vremena s **prijateljima**, rad s **prirodom** itd. Tek nakon razumijevanja tog koncepta, pojedinac može to ponuditi drugima.
- **Osobno pozivajući s drugima** - biti pristojan i brinuti za **osjećaje drugih** i njihova uvjerenja, **dijeliti** njihovo uzbuđenje i sreću.
- **Profesionalno pozivajući sa samim sobom** - biti svjestan svoje **profesije** i njezinih **etičkih aspekata**, pokušati napredovati u povezanim profesionalnim **vještinama** i **znanju**, čitati literaturu, pisati članke, **prisustvovati konferencijama** itd.
- **Profesionalno pozivajući s drugima** - odnositi se prema ljudima kao vrijednim individuama, djelovati pažljivo, etično te s **puno poštovanja prema svim *pet P***, ali isto tako **snažno promicati iste stavove** prema drugima, profesionalno surađivati s drugima, ostati optimističan te se **ponašati etično**.

Ključne riječi i najvažnija imena

- **Pozivajuća teorija**, **poziv**, **poštovanje**, **povjerenje**, **optimizam**, **intencionalnost**, **pet P-a**, **namjerno/nenamjerno**, **pozivajuće/nepozivajuće**, **osobno/profesionalno pozivajući sa samim sobom/s drugima**
- William Purkey

Literatura

Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1(1): p5-15. 1992.

Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors. Australian Catholic University Faculty of Education Trescowthick School of Education (Victoria).

Finger, Susan D. & Pape, Tess M. Invitational theory and perioperative nursing preceptorships. AORN Journal, October 2002.

Hunter, M. & Smith, Kenneth H. Inviting school success: Invitational Education and the Art class. Journal of Invitational Theory and Practice, 2007.

Arceneaux, Clayton J. Multicultural Education and Invitational Theory: A Symbiosis. Journal of Invitational Theory and Practice, 1(2). 1992.

Pročitaj više

Purkey, William W. What Is Invitational Education and How Does It Work?

Purkey, William W. An Overview of Self-Concept Theory for Counselors

Purkey, William W., & Novák, John M. Inviting school success: a self-concept approach to teaching and learning. Wadsworth Pub. Co., 1984.

Purkey, William W., & Novák, John M. An Invitational Approach to Conflict Management

Purkey, William W., and Smith, J. Invitational Learning for Counseling and Development. ERIC/CAPS, 2108 School of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI., 1990.

Purkey, William W. & Novak, J. Education: By invitation only. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa, 1988.

Purkey, William W. & Stanley, P.H. Invitational teaching, learning and living. Washington, DC: National Education Association, 1991.

Purkey, William W. & Strahan, D. B. Inviting Positive Classroom Discipline.

Journal of Invitational Theory and Practice.

Recentna literatura

1)

Purkey, William Watson. Inviting school success: a self-concept approach to teaching and learning. Wadsworth Pub. Co., 1978.

2)

Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors. Australian Catholic University Faculty of Education Trescowthick School of Education (Victoria).

3) , 4) , 5) , 6)

Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1, no. 1: 5-15, 1992.

7)

Finger, Susan D, and Tess M Pape. Invitational theory and perioperative nursing preceptorships. AORN Journal 76, no. 4: 630, 633-642, October 2002.

8)

Purkey, William W., and And Others. Invitational Learning for Counseling and Development. ERIC/CAPS, 2108 School of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI., 1990.

9)

Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors.

10)

Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1(1): p5-15. 1992.

11)

Purkey, W. W. Self-concept and school achievement. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1970.

From:
https://learning-theories.org/ - **Learning Theories**

Permanent link:
https://learning-theories.org/doku.php?id=hr:instructional_design:invitational_learning&rev=1389036115

Last update: **2023/06/19 15:49**